

1. Obiekt
OFICyna TYLNA
w zespole domu mieszkalnego Kamienica "Pod Kanarkiem"

2. Czas powstania
2 poł. XIV w.,
k. XVI w. -
pocz. XVII w.

3. Miejscowość
KRAKÓW
XVIII w., poł. XIX w., 4 ćw.
XIX w.

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres
Rynek Główny 24
nr hipoteczny 13

5. Przynależność administracyjna
Dz. Śródmieście
województwo .....

gmina .....

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1. VI. 1975 r.
Dz. Stare Miasto
województwo .....

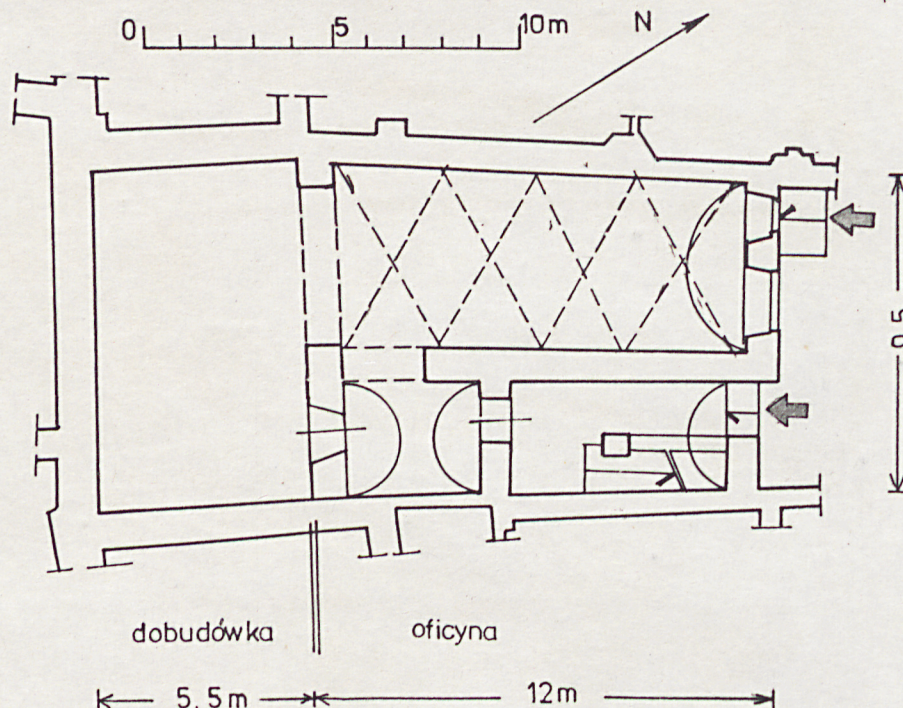
powiat .....

8. Właściciel i jego adres
Artur Wohl

9. Użytkownik i jego adres
mieszkańcy, sklepy, salon
rozrywki

10. Rejestr zabytków

A-340
Nr ..... data ..... 1968 r.

autor zdjęć Kazimierz Maciąg
data wykonania IV 1990
miejsce przechowywania negatywów Prac. Fot. PPPKZ O/Kraków

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Pierwotna oficyna tylna, wzniesiona prawdopodobnie w 2 poł. XIV w., była budynkiem dwutraktowym, jednopiętrowym (piętro zapewne drewniane). Rozbudowana w XV w. poprzez dostawienie tylnego traktu na terenie wykupionym od pd. sąsiada i budowę murowanego piętra. Na pn. elewacji oficyny znajdował się ganek z kamiennymi kroksztynami. Na przełomie XVI i XVII w. generalna przebudowa, która nadała budynkowi charakter w pewnym stopniu zachowany do dzisiaj: budowa II p., założenie sklepień nad pomieszczeniami parteru i stropów na piętrach. Nie później niż w czasie odbudowy po pożarze 1850 r. zbudowano obecnie istniejącą klatkę schodową. W 1889 r. zbudowano szopę mieszczącą pracownię blacharską, łącząc ją funkcjonalnie z pomieszczeniami parteru.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja. Budynek położony w pd. części działki, między podwórkiem pn. a zabudowanym podwórkiem pd.; łączy się z oficyną boczną i styka z oficynami posesji przy Rynku Gł. 25 i 26 oraz ul. Brackiej 3/5.

Materiał, konstrukcja, technika. Ściany obwodowe piwnic i parteru zbudowane są prawdopodobnie z kamienia łamanego i cegły ręcznie formowanej. Sklepienia znajdują się nad piwnicą i nad pomieszczeniami parteru; zbudowane są prawdopodobnie z cegły ręcznie formowanej, z użyciem być może (w piwnicach) kamienia łamanego. Wszystkie pomieszczenia nakryte stropami sufitowymi; nie wykluczone, że zachowały się zabytkowe stropy drewniane. Więźba dachowa konstrukcji stolcowo-płatwiowej. Dach kryty papą. Posadzka zach. części komory piwnicznej oraz stopnie schodów do niej prowadzących wykonane są z nieregularnych płyt kamiennych; we wsch. części komory posadzka z płytek lastrиковych. W pomieszczeniach parteru drobne płytki ceramiczne, w pomieszczeniach pięter parkiety. Poszczególne kondygnacje budynku połączone jednobiegowymi schodami (w klatce schodowej) o biegach założonych na murowanych wysklepkach ("gęsie szyje"). Na każdej kondygnacji podesty, stanowiące jednocześnie łączniki komunikacyjne. Podesty wsparte na murowanych, czworokątnych filarach, wspierających również biegi. Stopnie schodów drewniane, na podestach podłogi białe. Balustrada z prostych szczeblin. Schody prowadzące do piwnic jednobiegowe, murowane. Drzwi i okna ościeżnicowe (niektóre okna krosnowe). Drzwi w większości jednoskrzydłowe, płycinowe; nowe, różnorodnej konstrukcji. Okna podwójne, dwu- i czteroskrzydłowe.

Rzut. Budynek na rzucie prostokąta, o zmiennym układzie traktów na każdej kondygnacji. W zach. części traktu pn. umieszczona klatka schodowa dostępna z podwórka.

Bryła. Wysokość budynku utrzymana w skali sąsiedniej zabudowy. Budynek dwupiętrowy, częściowo podpiwniczony. Nakryty dachem dwuspadowym (kalenicowym), o spadkach w kierunku podwórek. Budynek posadowiony stosunkowo płytko; poziom posadzki piwnic jest niższy o ok. 2 m od poziomu podwórka.

Elewacje. Elewacja od strony podwórka pn. trójkondygnacyjna, dwuosiowa. Bezstylowa, pozbawiona jakichkolwiek podziałów architektonicznych i dekoracji. Do wysokości I p. zasłonięta szkarpowatym opłaszczowaniem z regularnych bloków wapiennych. W szkarpie na I p., przy elewacji oficyny bocznej, konsolowy wspornik d. ganku (gotycki, XV w. (?)). Szkarpa osłonięta daszkiem na drewnianych wspornikach o ażurowych, laubzegowych wykrojach. Przy elewacji murowane jednobiegowe schody prowadzące do zach. pomieszczenia parteru; stopnie pokrywa lastriko.

Elewacja od strony pd. bez artykulacji, trzykondygnacyjna, trzyosiowa. Powyżej II p. odsadzka; ubytki tynku odsłaniają ceglany mur z wątkiem typowym dla XV w.

Wnętrza i wyposażenie. Budynek zachował nieco starego wyposażenia i elementów dekoracji, zwłaszcza na parterze i I p. oraz na elewacji.

Piwnice budynku tworzy jedna komora, nie zajmująca całej jego głębokości (ok. 2/3, licząc od pd.), przedzielona wtórnie ścianami. Nakryta jest sklepieniem kołebkowym (XVI w.). Schody do piwnic prowadzą z podwórka. Przy schodach, między

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalno-gospodarcze (XIV - 1 poł. XIX w. oficyna gosp.)	17. Użytkowanie obecne mieszkalno-usługowe (piwnice salon rozrywki parter sklepy I, II p. mieszkanie)
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1. siedemdziesiąte adaptacja pomieszczeń piwnic i parteru na cele handlowe		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan techniczny średni; budynek zaniedbany, nie remontowany.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Przeprowadzić remont bieżący. Zlikwidować wejścia z podwórka do pomieszczeń parteru, przywracając wejście z klatki schodowej. Utrzymać charakter pomieszczeń piętter; odsłonić (jeżeli się zachowały) zabytkowe stropy drewniane. Wyeksponować elementy pierwotnej (piętnastowiecznej) elewacji pn. i pd.: wątki kamienne i ceglane, resztki elementów konstrukcyjnych (krokoszynów) etc. Wszystkie prace remontowe i adaptacyjne winny być bezwzględnie poprzedzone badaniami konserwatorskimi, tak w fazie projektowania jak i realizacji.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

P. karta zbiorcza

22. Bibliografia

P. karta zbiorcza.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

P. karta zbiorcza

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Waldemar Komorowski

imię i nazwisko

data

IX 1990 r.

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

1 wkładka

1. Miejscowość KRAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) OFICyna TYLNA w zespole domu mieszkalnego Kamienica "Pod Kanarkiem"	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. punktu 12
--------------------------	---	--

właściwą komorą piwniczną a fasadą budynku niewielkie pomieszczenie nakryte sklepieniem odcinkowym. Piwnice połączone są z komorą znajdującą się pod parterową przybudówką, przylegającą do oficyny od pd. Sklepienie odcinkowe, posadzka z nieregularnych płyt kamiennych.

Parter budynku tworzą dwa pomieszczenia, z których zach., o długości równej głębokości budynku, jest większe a wsch. jest pozostałością po wydzieleniu w pn. części obecnej klatki schodowej. Mury obwodowe i główna ściana działowa z XV w. Klatka schodowa z XIX w. Nad pomieszczeniem większym sklepienie kolebkowe z lunetami, nad mniejszym kolebkowe (XVI w.); w klatce schodowej pozostałości sklepienia kolebkowego. Obydwa pomieszczenia nie są doświetlone od strony pd. ze względu na parterową przybudówkę przy oficynie; połączone są z nią szerokimi przejściami w ścianie pd. W przybudówce jedno duże pomieszczenie, nakryte stropem WPS.

Piętro pierwsze i drugie mają układ bliźniaczy a różnią się od parteru ilością traktów. Zach. część kondygnacji jest trójtraktowa, wsch. - dwutraktowa. I p. pochodzi z XV w., II p. z XVII w.

Klatka schodowa, założona na prostokacie w pn.-wsch. części budynku, jest samodzielnym wnętrzem w partii pięt na parterze łączy się z pierwotnym pomieszczeniem, z którego została wydzielona.

Instalacje: elektryczna, wodno-kanalizacyjna, gazowa.

Wkładkę założył: Waldemar Komorowski, IX 1990 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r.